

Architektonická soutěž na proměnu Středočeské knihovny má vítěze, porota ocenila citlivý, ale zároveň osobitý přístup k historické památce

3.3.2026 - Roman Hájek | Krajský úřad Středočeského kraje

Nad budoucí podobou areálu krajské knihovny v Kladně se v rámci na podzim vyhlášené soutěže zamýšlelo celkem 23 architektonických týmů. Jako nejlepší z nich odborná porota vybrala návrh Marka a Magdalény Svobodových (Ateliér Akorát), který podle jejího soudu nejlépe odpovídá záměru na proměnu areálu knihovny v moderní, živé centrum vzdělávání, kultury a komunitního života.

Architektonickou soutěž Středočeská knihovna vyhlásila s cílem provozně sjednotit svůj dosud rozdrobený areál, vyřešit dlouhodobě omezené prostorové možnosti a nabídnout návštěvníkům i zaměstnancům nové kapacity, služby a kvalitnější zázemí. „Architektonická soutěž potvrdila, že i historická budova může dostat současnou a sebevědomou podobu, aniž by ztratila svůj charakter. Vítězný návrh citlivě pracuje s hodnotou místa a zároveň přináší nové funkce, které knihovnu posunou směrem k modernímu centru vzdělávání, kultury a komunitního setkávání. Věřím, že proměna areálu výrazně přispěje k dalšímu rozvoji kulturního života v Kladně i celém regionu,“ říká radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Václav Švenda.

Ředitel Středočeské knihovny Roman Hájek komentuje hodnocení návrhů: „Výběr vítěze vůbec nebyl jednoduchý, protože každý z účastníků k zadání přistoupil jinak a přinesl jinou kvalitu. V tom je ale právě síla soutěže – je možné dopodrobna probrat výhody a nevýhody různých řešení a vybrat to, které má největší potenciál sloužit dobře budoucím potřebám knihovny.“

V porotě zasedli jako nezávislí členové architekti Jan Žalský, Emil Přikryl, Vojtěch Tecl, Mikuláš Novotný a Ivana Čobejová. Za knihovnu byly vedle jejího ředitele členkami poroty vedoucí služeb knihovny Ivana Feldmanová, projektová manažerka Jana Soukupová a architektka Markéta Svobodová. Přípravu a organizaci soutěže zajistili Karla Kupílková a Marek Sivák z kanceláře ARCHITEKTI PROSTORU.

Při posuzování návrhů se porota zaměřila na to, aby areál dobře fungoval jak pro čtenáře a další návštěvníky, tak pro knihovnu, byl energeticky efektivní a lépe se propojil se svým okolím. Velký důraz byl kladen i na ekonomickou přiměřenost návrhu a s ohledem na památkový status secesní budovy knihovny hrály důležitou roli také názory památkové péče, jejíž zástupkyně byly přítomny jednání poroty.

Nejlépe se podle porotců se složitým zadáním popasoval návrh architektů Marka a Magdalény Svobodových. Na něm porota ocenila maximální využití stávajících budov, citlivý přístup k nim a zároveň jejich osobité a kultivované provázání prvky soudobé architektury, které je spojuje do jednotného celku a vdechuje jim nový život. Návrh úspěšně řeší knihovní provoz a efektivně využívá stávající objemy včetně otevření dnes nepřístupných podkrovních prostor, což vede k menšímu objemu přístaveb. „Decentním zásahem do průčelí a podkroví dochází k aktivaci nároží areálu směrem k Dvořákovým sadům s potenciálem úpravy předprostoru knihovny. Specifická geometrie střechy rohového domu mu dává nový, nezaměnitelný výraz a povyšuje jej – stejně jako jeho souseda – na plnohodnotnou součást knihovny,“ stojí ve vyjádření poroty.

Návrh počítá s výrazným rozšířením volného výběru, který půjde flexibilně přeskládat pro různé potřeby včetně prostoru pro větší kulturní akce, dále se vznikem kavárny, multisenzorické místnosti, medialabu, kreativního zázemí včetně zvukového studia nebo makerspace dílny či s vybudováním moderního coworkingového centra. „Z našeho pohledu je podstatné, že návrh řeší hlavní provozní problémy, které vidíme dnes, zachovává *genia loci* místa a zároveň zůstává dostatečně flexibilní, pokud by se potřeby knihovny do budoucna zásadně měnily,“ dodává ředitel knihovny Hájek.

Architektonickou soutěž Středočeská knihovna realizovala v rámci projektu Projektová dokumentace na adaptaci areálu Středočeské vědecké knihovny v Kladně financovaného z Národního plánu obnovy, programu Finanční podpora na přípravu projektů v souladu s cíli EU. Dotace ve výši cca 11 milionů Kč pokrývá rovněž dopracování návrhu do podoby architektonické studie. Další finance na realizaci bude Středočeská knihovna hledat ve spolupráci se svým zřizovatelem, Středočeským krajem. Předpokládané stavební náklady činí 255 milionů Kč bez DPH.

Udělené ceny:

Udělené odměny:

Kontakt pro média:

Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Roman Hájek (ředitel)

T: +420 605 452 469

E: roman.hajek@stredoceskaknihovna.cz

Organizátor soutěže:

Karla Kupilíková (sekretář soutěže)

T: +420 775 654 345

E: info@architektiprostoru.cz

https://stredoceskykraj.cz/web/urad/aktuality/-/asset_publisher/zvna/blog/architektonicka-soutez-na-programu-stredoceske-knihovny-ma-viteze-porota-ocenila-citlivy-ale-zaroven-osobity-pristup-k-historicke-pamatce